

International

Journal of Human Sciences

ISSN:2458-9489

Volume 15 Issue 2 Year: 2018

Contact disturbance and self-esteem as the predictors of the abuse perceived in romantic relationship

Romantik ilişkilerde algılanan istismarın yordayıcıları olarak temas engelleri ve benlik saygısı¹

**Özlem Tagay²
Perihan Ünüvar³
Fatma Çalışandemir⁴**

Abstract

Abuse in romantic relationships, in a general sense, includes provision of power and control by means of physical, psychological and sexual senses by couples who are in an emotional relationship. The aim of this study is to examine the relationship between young adults' perceived abuse in romantic relationships and their self-esteem and contact disturbances. Work group of the study consisted of a total of 255 young adults including 182 women (71.4%) and 73 men (28.6%) whose age ranged between 21 and 35. Considering relationship status in the work group, it was specified that 91 of young adults did not have any relationships, 67 of them had a relationship, 23 of them were engaged, 72 of them were married and 2 of them were divorced. Research data was collected through Romantic Relationships Assessment Scale, Contact Disturbances Scale and Rosenberg Self-Esteem Scale. For the analysis of data obtained, Pearson Moment Correlation technique and multiple linear regression analysis were used. When research results were examined, it was

Özet

Romantik ilişkilerde yaşanan istismar en genel anlamda duygusal beraberliği olan çiftlerin birbirlerine karşı fiziksel, psikolojik ve cinsel anlamda baskı yoluyla güç ve kontrol sağlamasıdır. Bu çalışmanın amacı genç yetişkinlerin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar ile temas engelleri ve benlik saygısı arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Burdur ilinde yaşayan lisans mezunu ve lisan son sınıfa devam eden yaşları 21 ile 35 arasında değişen 182 kadın (%71,4) ve 73 erkek (%28,6) olmak üzere toplam 255 genç yetişkin oluşturmaktadır. Çalışma grubunun ilişki durumuna bakılacak olursa genç yetişkinlerin 91'i ilişkisinin olmadığını, 67'si flört yaşadığını, 23'ü nişanlı olduğunu, 72'si evli olduğunu, 2'si boşanmış olduğunu belirtmiştir. Araştırmanın verileri Romantik İlişkileri Değerlendirme Ölçeği, Temas Engelleri Ölçeği ve Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon tekniği ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma

¹ This paper was presented at the International Journal of Eurasia Social Sciences-ICOESS Congress on 06-08 April 2017.

²Assoc. Prof. Dr., Mehmet Akif Ersoy University, Education Faculty, Education Sciences Department, ozlemtagay@gmail.com

³Prof. Dr., Mehmet Akif Ersoy University, Education Faculty, Primary Education Department, perihanunuvar@mehmetakif.edu.tr

⁴Assoc. Prof. Dr., Mehmet Akif Ersoy University, Education Faculty, Primary Education Department, fcalislan@gmail.com

found that full contact disturbances predicted perceived abuse in romantic relationships significantly in positively and self-esteem predicted perceived abuse significantly negatively.

Keywords: Perceived abuse in romantic relationship; contact disturbances; self-esteem.

[\(Extended English summary is at the end of this document\)](#)

sonuçları incelendiğinde tam temas engelinin romantik ilişkilerde algılanan istismarı pozitif yönde anlamlı düzeyde yordadığı ve benlik saygısının ise romantik ilişkilerde algılanan istismarı negatif yönde anlamlı düzeyde yordadığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Romantik ilişkide algılanan istismar; temas engelleri; benlik saygısı.

Giriş

Genç yetişkinlik olarak ele alınan üniversite döneminde birey çocuk ve ergenlikten çıkarak pek çok anlamda bağımsızlık kazanmaya başlar. Bu dönemde romantik ilişkilerin yeri ve önemi yadsınamaz. Kişi bu dönemde aynı zamanda yaşamını birlikte sürdüreceği kişiyi de bulmaya çalışır. Eryılmaz ve Ercan (2011) genç yetişkinlik döneminde bireylerin iş, dünya görüşü ve aşk alanında denemeler yapması adına romantik ilişki yaşamalarının olumlu katkılarının olduğunu belirtmektedir. Bu dönemde genç yetişkinlerin romantik ilişki yaşamalarının aynı zamanda bir gelişim görevi olduğu söylenebilir.

Genel anlamda romantik ilişkiler bireyler için olumlu duyguları hatırlatsa da bazı durumlarda istismarı da içerebilen olumsuz yaşantıları ve duyguları da anımsatabilir. Romantik ilişkilerde yaşanan istismar en genel anlamda duygusal beraberliği olan çiftlerin birbirlerine karşı fiziksel, psikolojik ve cinsel anlamda baskı yoluyla güç ve kontrol sağlamasıdır (Dutton ve Painter 1993). İstismar; fiziksel ve cinsel şiddetin, tehdidin, korkutmanın, duygusal istismarın ve ekonomik mahrumiyetin kullanılmasını içerir. Bir ilişkide aynı anda farklı türdeki istismarlar bir arada da gerçekleşebilmektedir (Vezina ve Hebert, 2007). Genellikle yetişkinlerin evlilik ilişkilerinde gözlenen istismar genç yetişkinlerin romantik ilişkilerinde de görülebilmektedir ve özellikle bazı araştırmalar (McCloskey, 2004) genç yetişkinliklerin romantik ilişkilerinde başlayan istismarın ileride de devam edebildiğini göstermektedir.

Romantik ilişkilerde istismarın risk faktörleri arasında kıskançlık, ilişkide baskın olmaya çalışmak, cinsellik konusunda fikir birliğinin olmaması, partnerini kontrol etmeye çalışmak, öfkenin kontrol edilememesi, hayal kırıklığı ve incinme duyguları ile başa çıkamamak yer almaktadır (Wolfe, Scott ve Crooks, 2005). Ayrıca erkekleri romantik ilişkide istismara iten en önemli sebeplerden birisi toplumsal cinsiyet algısıdır. Bununla birlikte cinsiyet farklılıklarına ilişkin inançlar arttıkça ilişkilerdeki doyumun azaldığını ortaya koyan araştırmalara da rastlanmaktadır (Meeto ve Mirza, 2007; Sarı, 2008; Ünüvar ve Tagay, 2010). Alan yazında romantik ilişkilerde istismar ile cinsiyet değişkeninin incelendiği araştırmalara bakıldığında kadın ve erkeklerin ilişkide istismara benzer düzeyde maruz kaldığını ancak istismarın şeklinin değiştiğini ifade eden çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalara göre kadınlar daha çok fiziksel ve cinsel istismara maruz kalırken erkekler duygusal ve psikolojik istismara daha çok uğradıklarını ifade etmişlerdir (Harned, 2001; Mıhçıokur ve Akın, 2015; Welland ve Ribner, 2008). Romantik ilişkilerinde istismara maruz kalan kişilerin utanma ve endişe duyguları ile bu istismar durumunu normalleştirerek gizlediğini ileri süren araştırmalara da rastlanmaktadır (Howard ve Wang, 2003). Ayrıca yapılan çalışmalarda kadınların romantik ilişkilerde istismara daha çok maruz kaldığı görülmektedir (Smith, White ve Holland, 2003).

Romantik ilişki genç yetişkinin kendini değerli bulma, beğenilme gereksinimi başka bir ifade ile benlik saygısı ile yakından ilişkilidir. Ayrıca özel biriyle özel bir iletişim kurma, ortak etkinliklerde buluşma, özel bir ilişki sürdürme, yalnızlık hissini azaltma, zamanını hoşça geçirme gibi pek çok açıdan gelişime katkı getirmekte ve olgunluğa giden yolda bireylere destek

sağlamaktadır (Bugay ve Çok, 2015). Kişi kendini değerlendirmede olumlu bir tutum içindeyse benlik saygısı yüksek; olumsuz bir tutum içindeyse benlik saygısı düşük olmaktadır. Ayrıca yüksek benlik saygısına sahip kişi kendine saygı duyar ve kendini toplumda değerli bir kişilik olarak görür. Düşük benlik saygısına sahip kişi ise kendisini sürekli bir şekilde olumsuz olarak değerlendirir. (Rosenberg, 1965; Fennell, 1997). Benlik saygısının romantik ilişkilerdeki istismarla ilişkisini ortaya koyan araştırmalar bulunmaktadır. Dutton ve Painter (1993) önceki ilişkilerinde istismar ve travma öyküsü olan 75 kadınla çalışmışlardır. Benlik saygısının yaşanan istismar ve travma ile ilişkili olduğunu belirlemişlerdir.

Bireyin kendisi, başkaları ve çevresiyle sağlıklı ilişkiler geliştirmesini etkileyen temas engellerinin romantik ilişkilerde algılanan istismar düzeyini etkileyebileceği düşünülmektedir. Jacobs, (2007) 'a göre insanlar diğerleri ve çevreleriyle kendi sınırları çerçevesinde temas kurarlar. Bazı zamanlarda da uygun temas kurmaktan korkarlar. İnsanlar kendilerini çevreden koruma ihtiyacı duyarlar; temas kurduklarında zarar göreceklarini düşünürler Gestalt terapide terapi süreci temas, temas engellemeleri ve bunlara ilişkin farkındalıklar üzerinedir. Sills, Finch ve Lapworth (1998)'e göre temas engelleri yüksek bireyler ilişkilerinden doyum alamaz, ilişkiye yönelik beklentilerini ortaya koyamaz ve yaşanacak sıkıntılarda uygun başa çıkma tarzlarını kullanamazlar. Temas engelleri yüksek kişiler ilişkilerinde başkalarını suçlama eğilimi gösterirler, sorumluluk almaktan kaçarlar, kendilerine ilişkin farkındalıkları düşüktür ve özerklikten bireysellikten yoksundur (Clarkson, 1994; Kirchner 2000).

Üniversite yıllarında deneyimlenen romantik ilişki gençlerin sosyal uyumunu artırmakta, kişilik gelişimlerinin yanı sıra psiko-sosyal gelişimlerini de etkilemektedir (Saraç, Hamamcı ve Güçray, 2015). Bu araştırmanın amacı genç yetişkinlerin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar ile temas engelleri ve benlik saygısı arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Ergenlik ve ergenlik sonrası yetişkinliğe geçiş döneminde yaşanan romantik ilişkiler bireylerin gelişimi için önemlidir. Okullarda ve üniversitelerde çalışan psikolojik danışmanlar ilişkilerde yaşanan ya da yaşanabilecek olan istismar konusunda gençleri bilgilendirebilirler ve farkındalıklarını artırabilirler. Ayrıca gençlerin bu bağlamda benlik saygılarını artıracak çalışmalara da yer verilebilir. Bu araştırmanın sonuçlarının psikolojik danışmanlara ve alanda çalışan araştırmacılara katkı sağlaması beklenmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel araştırma modeli değişkenler arasındaki ilişkileri belirlemek ve olası sonuçları tahmin etmek amacıyla kullanılır. İki ya da daha fazla değişken arasındaki ilişki düzeyi istatistiksel testler aracılığı ile ölçülür (Metin, 2014).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Burdur ilinde yaşayan lisans mezunu ve lisans son sınıfa devam eden yaşları 21 ile 35 arasında değişen 182 kadın (%71,4) ve 73 erkek (%28,6) olmak üzere toplam 255 genç yetişkin oluşturmaktadır. Çalışma grubun yaş ortalamasına bakıldığında kadınların yaş ortalamasının yaklaşık 30 erkeklerin yaş ortalamasının ise yaklaşık 32 olduğu görülmüştür. Grubun ilişki durumuna bakılacak olursa genç yetişkinlerin 91'i ilişkisinin olmadığını, 67'si flört yaşadığını, 23'ü nişanlı olduğunu, 72'si evli olduğunu, 2'si boşanmış olduğunu belirtmiştir.

Veri Toplama Araçları

Romantik İlişkiyi Değerlendirme Ölçeği: Ölçek Kılınçer ve Tuzgöl-Dost (2014) tarafından üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismarı belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. 70 maddeden oluşan romantik ilişkiyi değerlendirme ölçeği faktör analizi sonucuna göre tek boyuttan oluşmaktadır ve maddeler "hiçbir zaman", "nadiren", "bazen", "sıklıkla" ve "çok sık" şeklinde yanıtlanmaktadır. Ölçekten alınan en düşük puan 70 en yüksek puan 350'dir ve puanların artması romantik ilişkide maruz kalınan istismarın arttığı anlamına gelmektedir. Romantik ilişkiyi değerlendirme ölçeğinin (RİDÖ'nün) bazı maddeleri örnek olarak verilmiştir: "1. Başkalarının yanında beni küçümser. 5. Bana tokat atar. 15. Görüşlerini kabul etmediğim zaman

çok sinirler. 20. İzin almadan özel eşyalarımı (çanta, günlük vb.) karıştırır. 25. Beni başkalarına şikâyet eder. 30. Beni dövmekle tehdit eder. 40. Bilgisayarımı veya kişisel iletişim araçlarımı (MSN-facebook-cep telefonu) kontrol eder. 60. Beni yeterince takdir etmez. 70. Benim için önemli olan eşyalara zarar verir.” RİDÖ’nün Cronbach Alfa Güvenirlik katsayısı 0,97 olarak bulunmuştur. Ayrıca beş hafta arayla 42 katılımcıya iki kere uygulanan ölçeğin test-tekrar test güvenirliliği 0,89 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin zıt bir yapıyı ölçtüğü düşüncesi ile İlişki Doyumu Ölçeği puanları arasındaki sıra farkları korelasyonu -0,76 olarak hesaplanmıştır.

Bu araştırmada Romantik İlişkiyi Değerlendirme Ölçeği’nin Cronbach Alfa Güvenirlik katsayısı 0,95 olarak bulunmuştur.

Gestalt Temas Engelleri Ölçeği

Araştırmada üniversite öğrencilerinin temas engellerini ölçmek için Tagay (2010) tarafından geliştirilen Gestalt Temas Engelleri Ölçeği (GTEÖ) kullanılmıştır. GTEÖ 24 maddeden ve dört alt ölçekten oluşmaktadır. Bu alt ölçekler ise temas, tam temas, bağımlı temas ve temas sonrasıdır. GTEÖ’nün Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı temas alt ölçeği için .61 ; tam temas alt ölçeği için .79, bağımlı temas alt ölçeği için .75 ve temas sonrası alt ölçeği için .60 bulunmuştur. Test tekrar test güvenirlilik katsayısı temas alt ölçeği için .74 ; tam temas alt ölçeği için .77 , bağımlı temas alt ölçeği için .69 ve temas sonrası alt ölçeği için .65 çıkmıştır. Yapılan doğrulayıcı faktör analizinde dört faktörlü yapı sınanmış ve sınanan modelin oldukça iyi uyum indekslerine sahip olduğu saptanmıştır. Ayrıca Tagay (2015) farklı bir çalışmada GTEÖ alt boyutlarının Cronbach Alfa katsayılarının 0,53-0,70 ve McDonald’ın Omega değerlerinin 0,62-0,72 arasında olduğunu belirlemiştir. Aynı çalışmada benlik saygısı ile temas engeli arasında -,22, tam temas engeli arasında -,75; bağımlı temas engeli arasında ,19 ve temas sonrası engeli arasında ,18 düzeyinde ilişki olduğu görülmüştür.

Bu araştırmada temas engeli alt boyutunun Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı 0,65; tam temas engeli alt boyutunun Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı 0,70; bağımlı temas alt boyutunun Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı 0,73; temas sonrası engeli alt boyutunun Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayısı 0,60 olarak bulunmuştur.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği

M. Rosenberg (1965) tarafından geliştirilen ölçeğin uyarlama çalışması Çuhadaroğlu (1986) ve Tuğrul (1994) tarafından yapılmıştır. Beş olumlu ve beş olumsuz ifadenin yer aldığı on maddelik ölçek dördümlü Likert tipidir. Ölçeğin güvenirlilik göstergesi olarak Cronbach alfa değeri hesaplanmış ve on maddelik kısa bir ölçek için oldukça yüksek bir değer (.85) olarak bulunmuştur. Uyarlama çalışmasında (Çuhadaroğlu, 1986) rapor edilen Cronbach alfa güvenirlilik katsayısı .76’dır. Uyarlama çalışmasında, dört hafta aralıkla yapılan test-tekrar test yöntemi ile güvenirlilik katsayısı.71 olarak hesaplanmıştır. Ters maddeler çevrildikten sonra ölçekten alınan yüksek puan yüksek benlik saygısını göstermektedir. *Bu araştırmada Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği’nin Cronbach Alfa Güvenirlik katsayısı 0,84 olarak bulunmuştur.*

Ayrıca çalışmada katılımcıların cinsiyet, yaş ve ilişki durumlarını belirlemek için kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler 2016-2017 eğitim öğretim yılında toplanmıştır. Ölçekler uygulanırken gönüllülük ilkesi temel alınmış ve araştırmacılar tarafından sınıflara girilerek ölçeklerin nasıl doldurulacağı açıklanmıştır. Ölçeklerin doldurulması ortalama 30 dakika sürmüştür. Araştırmanın yordanan değişkeni romantik ilişkiyi değerlendirme ve yordayıcı değişkenleri ise cinsiyet, temas engelleri ile benlik saygısıdır. Nitel bir değişken olan cinsiyet değişkeninde “kadın olma” romantik ilişkilerde algılanan istismarla ilişkisini incelemek için “kukla değişken” olarak tanımlanmıştır. Analizler öncesinde tek değişkenli normal dağılım koşulları (basıklık ve çarpıklık); yol analizi öncesinde çoklu normal dağılım ve eşvaryanslık koşulları incelenmiştir. Verilerin analizi öncesi eksik girilen dört veri veri setinden çıkarılmıştır. Ayrıca tek yönlü uç değerlerin incelenmesinde standardize edilmiş z puanlarına bakılmıştır. Standardize edilmiş z puanlarında -3 ve +3 puan aralığı dışında kalan 11 gözlem veri setinden çıkarılmıştır. Modelde hata terimleri arasında ilişki olmaması

gerekir. Bu doğrultuda öncelikle modelde otokorelasyonu test etmede kullanılan Durbin Watson değerine bakıldığında 1.5 ile 2.5 arasında olması arzulan değer (Kalaycı, 2006) 1.92 olduğu, modelde otokorelasyon olmadığı, b katsayılarının standart hatalarının çok küçük olduğu ve regresyon varsayımının sağlandığı görülmektedir. Araştırmanın değişkenleri arasındaki ilişki Pearson Korelasyon katsayısı ile incelenmiş ve arkasından temas engellerinin ve benlik saygısının romantik ilişkilerde algılanan istismarı yordama gücünü belirlemek için standart çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Araştırma verileri, SPSS 15 programına girilerek, bu programda analizler gerçekleştirilmiştir. Araştırmada, manidarlık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Temas, tam temas, bağımlı temas ve temas sonrası engelleri ile benlik saygısı ve cinsiyetin romantik ilişkilerde algılanan istismarın yordayıcısı olup olmadığını belirlemek için çoklu standart regresyon analizi öncesi yapılan, değişkenler arası ikili ilişkileri gösteren korelasyon katsayıları ve betimsel istatistik sonuçları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1

Değişkenler Arasındaki Korelasyon Katsayıları ve Değişkenlere İlişkin Betimsel İstatistikler

Değişkenler	1	2	3	4	5	6	7	M	SD
1.Romantik ilişkide istismar	-							96.80	26.20
2.Temas	.128**	-						14.20	4.10
3.Tam Temas	.228**	.252**	-					18.40	5.60
4.Bağımlı Temas	.035	.041*	.041*	-				26.10	5.10
5. Temas Sonrası	.005*	.338**	.286*	.254*	-			12.50	2.90
6. Benlik Saygısı	-.230	-.110	-.452	.049	-.002	-		32.90	5.20
7. Cinsiyet	-.239	.129	-.108	-.064	.061	-.008	-		

**P<0.01 *P<0.05

Tablo 1 incelendiğinde romantik ilişkide istismar ile temas arasında .128, tam temas arasında .228, bağımlı temas arasında .035, temas sonrası arasında .005, benlik saygısı arasında -.230 düzeyinde ilişki vardır. Ayrıca temas ile tam temas arasında .252, temas sonrası arasında .338, benlik saygısı arasında -.110 düzeyinde ilişki bulunmuştur. Özetle bağımsız değişkenlerin birbiriyle ve bağımlı değişkenle .005 ve .452 arasında korelasyona sahip olduğu görülmektedir. Korelasyon değerleri çoklu bağlantı riski açısından ,90’ı geçmemektedir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk). Bu nedenle çoklu bağlantı problemi olmadığından regresyon analizine devam edilmiştir. Temas, tam temas, bağımlı temas ve temas sonrası engelleri ile cinsiyet ve benlik saygısının romantik ilişkilerde algılanan istismar düzeyini yordayıp yordamadığını belirlemek için yapılan standart çoklu regresyon analizi sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Temas Engelleri ve Benlik Saygısının Romantik İlişkide Algılanan İstismarı Yordamasına İlişkin Çoklu Regresyon Analizi

Değişkenler	B	Sh	B	t	p
Romantik ilişkide istismar					
Benlik Saygısı	-,861	,336	-,172	-2,566	,01
Temas	,872	,420	,136	2,077	,03
Tam Temas	,477	,328	,102	1,452	,14
Bağımlı Temas	,080	,312	,015	,256	,79
Temas Sonrası	-,513	,575	-,058	-,892	,37
Cinsiyet	-14,071	3,501	-,243	-4,019	,00
R= ,372 R ² = ,139 F ₍₆₋₂₄₈₎ = 6,658					

Tablo 2'ye göre, cinsiyet, temas engelleri ve benlik saygısı romantik ilişkide algılanan istismarın toplam varyansının % 14'ünü ($R=,372$, $R^2=,139$ $F(6-248) = 6,658$ $p<.01$) açıklamaktadır. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçları ise benlik saygısının ($t=-2,566$, $p<.05$) romantik ilişkilerde algılanan istismarı negatif yönde; cinsiyetin ($t=-4,019$, $p<.01$) romantik ilişkilerde algılanan istismarı negatif yönde ve temas engelinin ($t=2,077$, $p<.05$) romantik ilişkilerde algılanan istismarı pozitif yönde anlamlı olarak yordadığı görülmektedir. Ayrıca tam-temas engeli ($t =1,452$), bağımlı temas engeli ($t =,256$) ve temas sonrası engeli ($t=-,892$) romantik ilişkilerde algılanan istismarı anlamlı olarak yordamamaktadır. Standardize edilmiş regresyon katsayılarına göre, romantik ilişkilerde algılanan istismarın anlamlı yordayıcıları önem sırasına göre: cinsiyet ($\beta =,-243$); benlik saygısı ($\beta =,-172$) ve temas ($\beta =,136$)'dır.

Standart çoklu regresyon analizinden elde edilen bulguları özetlemek gerekirse; benlik saygısı romantik ilişkilerde algılanan istismarı negatif yönde; temas engeli romantik ilişkilerde algılanan istismarı pozitif yönde anlamlı düzeyde yordarken; tam-temas, bağımlı temas ve temas sonrası engeli romantik ilişkilerde algılanan istismarı anlamlı düzeyde yordamamaktadır. Ayrıca kadınlar erkeklere oranla romantik ilişkide algılanan istismarı daha çok yordamaktadır. Başka bir deyişle, kadınların ve benlik saygısı yüksek olan bireylerin romantik ilişkilerde algıladıkları istismar düzeyi azalırken; temas engeli yüksek olan bireylerin romantik ilişkilerde algıladıkları istismar düzeyi artmaktadır.

Tartışma ve Yorum

Çalışmanın sonucuna göre benlik saygısının ($t=-2,566$, $p<.05$) romantik ilişkilerde algılanan istismarı negatif yönde anlamlı olarak yordadığı görülmektedir. Bu sonuca göre genç yetişkinlerin benlik saygısı arttıkça romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar azalmaktadır. Alanyazın incelendiğinde bu sonucu destekleyen araştırmalara rastlanılmaktadır (Doron, Szepeswol, Karp ve Gal, 2013; Kılınçer ve Tuzgöl-Dost, 2014; Şahin, Timur, Ergin, Taşpınar, Baklaya ve Çubukçu, 2010). Şimşek ve Bozanoğlu (2011) empati ve benlik saygısının yakın ilişkileri kolaylaştırıcı etkisine vurgu yapmaktadır. Doron ve diğ. (2013) yakın ilişkilerinde olumsuz yaşantılara sahip bireylerin kendilerini daha değersiz olarak görme eğiliminde olduklarını ve benlik saygılarının daha düşük olduğunu belirtmektedir.

Araştırmanın bir diğer sonucuna göre temas engelinin ($t=2,077$, $p<.05$) romantik ilişkilerde algılanan istismarı pozitif yönde anlamlı olarak yordadığı görülmektedir. Başka bir deyişle, temas engeli yüksek olan genç yetişkinlerin romantik ilişkilerde algıladıkları istismarda yükselmektedir. Alan yazın incelendiğinde temas engelleri ile romantik ilişkiler arasında çok az çalışma bulunduğundan temas engeli literatürü dikkate alınmıştır. Temas engelinde “dışa yansıtma” engeli yer almaktadır. Dışa yansıtma temas engelini kullanan kişi kendinde olan ancak kabul edemediği özellikleri başkalarına yansıtır. Kendisini ise görmek istediği gibi ifade eder. Bu kişiler genelde karşı tarafı suçlarlar ve ilişkilerinde suçlayıcı ve gerginlerdir. Başkalarını suçlayarak sorumluluk almaktan kurtulurlar. Benlik alguları abartılı olabilmektedir (Clarkson, 1994; Kepner, 1982; Latner, 1992). Bu açıklamalar dikkate alındığında dışa yansıtma temas engelini sahip

bireylerin kendilerine ilişkin farkındalıklarının düşük olduğu görülmektedir. Bu kişilerin ilişkilerinde algıladıkları istismarın da yüksek olabileceği düşünülmektedir. Sarı ve Tagay (2016) çalışmasında romantik ilişkilerde akılcı olmayan inançların cinsiyet farklılıkları alt boyutu ile temas ve tam temas engelleri arasında pozitif düzeyde anlamlı bir ilişki olduğunu belirlemişlerdir. Bu bilgiler ışığında temas engeli ile ilişkilerde algılanan istismar düzeyi arasında pozitif düzeyde anlamlı bir ilişki olması beklenen bir sonuçtur.

Araştırmadan elde edilen diğer bir sonuca göre cinsiyetin ($t=-4,019$, $p<.01$) romantik ilişkilerde algılanan istismarı anlamlı biçimde yordadığı görülmektedir. Buna göre kadınların romantik ilişkilerde algılanan istismar düzeyi erkeklerden daha düşüktür. Alan yazında kadınların romantik ilişkilerde istismara uğrama düzeylerinin daha çok olduğuna ilişkin çalışmalar (Atakay, 2014; Kalkan, 2010; Finkel, ve Eckhardt, 2013) bulunsa da; kadınların daha çok fiziksel ve cinsel istismara erkeklerin ise daha çok duygusal ve psikolojik istismara uğradıklarını ifade ettikleri belirten araştırmalara (Harned, 2001; Mihçioğur ve Akın, 2015; Welland ve Ribner, 2008) rastlanmaktadır. Ayrıca Kılınçer ve Tuzgöl-Dost (2014) çalışmalarında kadınların romantik ilişkilerinde algıladıkları istismarın erkeklerden anlamlı düzeyde daha düşük olduğunu belirlemişlerdir. Bu çalışmada kullanılan romantik ilişkilerde algılanan istismar ölçeğinde daha çok duygusal istismar ifadelerinin bulunması da bu durumun nedenlerinden birisi olabilir. Bununla birlikte bazı çalışmalarda (Arat, 1996; Özkan ve Demir, 2002; Yüksel ve Şenol, 1997). kadınların pek çok olumsuz yaşantıyı istismar olarak algılamadıkları erkeklerin bazı olumsuz davranışlarını onların hakkı olarak gördükleri de belirtilmektedir. Bu ve benzeri nedenlerden dolayı kadınların romantik ilişkilerde algılanan istismar düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Sonuçlarda da görüldüğü gibi kadınların ilişkilerde algıladıkları istismar düzeyinin erkeklere oranla anlamlı olarak düşük olduğu bulunmuştur. Bu durum kadınların ilişkilerinde sınırların neler olduğunu ve hangi davranışların istismar olabileceğini bilmemesinden de kaynaklanabilir. Özellikle ortaokul, lise ve üniversitelerde öğrencilere karşı cinsle ilişkiler ve ne tür davranışların istismar olduğunun anlatılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bağlamda öğrencilere verilecek eğitimlerin artırılması önerilebilir. Okullarda ve üniversitelerde çalışan psikolojik danışmanlar romantik ilişkilerde istismara maruz kalan kişilerle çalışırken danışanların benlik saygılarına ve temas engellerine odaklanabilirler. Ayrıca sağlıklı romantik ilişki kurabilmeleri adına lise ve üniversite öğrencilerine yönelik önleyici eğitim programları hazırlanabilir ve bu programlarda öğrencilerin benlik saygılarını artırıcı ve temas engellerini azaltıcı etkinliklere de yer verilebilir. Bu araştırma genç yetişkinliklerle uygulanmıştır. Benzer araştırmalar ön ergenlik dönemindeki bireylerle ya da yetişkinlerle de yapılabilir.

Kaynaklar

- Arat, N (1996). Kadınlar ve siyasal yaşam. *Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği*, 31-33.
- Atakay, C. (2014). Romantik yakın ilişkilerde şiddetin öncülleri. *Nesne*, 2 (3), 1-9.
- Clarkson, P. (1994). *Gestalt counselling in action*. Londra: Sage Publications.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve Lisrel uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Doron, G., Szepeswol, O., Karp, E. ve Gal, N. (2013). Obsessing about intimate-relationships: Testing the double relationship-vulnerability hypothesis. *J. Behav. Ther. Exp. Psychiat*, 44, 433-440.
- Dutton, D.,G. ve Painter, S. (1993). Emotional attachments in abusive relationship: A test of traumatic bonding theory. *Violence and Victims*, 8 (2), 105-120.
- Fennell, M. (1997). Low self-esteem: A cognitive perspective. *Behaviour Cognitive Psychother*, 25, 1-25.
- Finkel, E.J. ve Eckhardt, C.I. (2013). *Intimate partner violence*. J.A. Simpson ve L. Campbell, (Ed.), *The Oxford handbook of close relationships* içinde (452- 474). New York: Oxford University Press.

- Harned, M. S. (2001). Abused women or abused men? An examination of the context and outcomes of dating violence. *Violence and Victims*, 16 (3) 269-285.
- Howard, D.E ve Wang M (2003) Risk profiles of adolescent girls who were victims of dating violence. *Adolescence* 38:1-14.
- Jacobs, S. (2007). *The implementation of Humour as deflective technique in contact boundary disturbance*. Mastre of Diaconiologh, Universty of South Africa.
- Kepner, J.I (1982) *Questionnaire measurement of personality styles from the theory of Gestalt therapy*. Unpublished doctoral dissertation, Kent State University, Ohio.
- Kılınçer, A., S. ve Tuzgöl-Dost, M. (2014). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerinde algıladıkları istismar, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (42), 160-172.
- Latner, J. (1992). *The theory of gestalt therapy*. Gestalt Institute of Cleveland Pres.
- Metin, Mustafa. (2014). *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Meetoo, V. ve Mirza, H.S. (2007). There is nothing ‘honourable’ about honour killings: Gender, violence and the limits of multiculturalism. *Women's Studies International Forum*, 30:187–200.
- Mıhçıokur, S. ve Okur, A. (2015). Flört şiddeti-“şiddet’li sevgi”. *Sağlık ve Toplum*, 25 (2), 9-15.
- Özkan, A. ve Demir, Ü. (2002). Kadın istismarı. *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 5 (1), 87-92.
- Rosenberg, M. (1965). *Society and the adolescent: Self-image*. Princeton: Princeton University Press.
- Saraç, A., Hamamcı, Z. ve Güçray, S. (2015). Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki doyumunun yordanması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 5 (43), 69-81
- Sarı, T. (2008). *Üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilerle ilgili akılcı olmayan inançlar, bağlanma boyutları ve ilişki doyumunu arasındaki ilişkiler*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sarı, T. ve Tagay, Ö. (2016). Examining the role of attachment dimensions and contact disturbances in predicting irrational romantic relationship beliefs of university students. *International J. Soc. Sci. & Education*. 6 (2); 162-172.
- Sills, C., Finch, S. ve Lapworth, P. (1998). *Gestalt counselling*. United Kingdom: Winslow Press Limited.
- Şahin, N. H., Timur, S., Ergin, A. B., Taşpınar, A., Baklaya, N. A. ve Çubukçu, S. (2010). Childhood trauma, type of marriage and self-esteem as correlates of domestic violence in married women in Turkey. *Journal of Family Violence*, 25(7), 661-668.
- Şimşek, Ö., F. ve Bozanoğlu, İ. (2011). From self-esteem to mental health: empathy as mediator. *Eurasian Journal of Educational Research*, Issue 42, 225-242
- Smith, H, White, J.W. ve Holland, L.J. (2003) A longitudinal perspective on dating violence among adolescent and college-age women. *Am J Pub Health* 93(7):1104-1109.
- Tagay, Ö. (2015). Contact disturbances, self-esteem and life satisfaction of university students: A structural equation modelling study. *Eurasian Journal of Educational Research*, 58, 113-132
- Ünüvar, P. ve Tagay, Ö. (2015). Çalışan evli kadınların toplumsal cinsiyet rolleri, yaşam, iş doyumunu ve evlilik uyumlarının incelenmesi. *Kadın/Woman 2000*, 16 (1), 21-44.
- Vezina, J. ve Hebert, M. (2007) Risk factors for victimization in romantic relationships of young women. *Trauma, Violence & Abuse*, 8 (1), 33-66.
- Welland, C. ve Ribner, N. (2008). *Healing from violence. Latino men’s journey to a new masculinity*. New-York: Springer Publishing Company.
- Wolfe, D.A, Scott, K ve Crooks, C. (2005). *Abuse and violence in adolescent girls’ dating relationships. Handbook of behavioral and emotional problems in girls*. First Edition. (Bell DJ,Foster SL, Mash EJ ed) New York, Kluwer Academic/Plenum Publishers, 381-415.
- Yüksel, N. ve Şenol,S. (1997). Kadın psikolojisi ve kadınlara yönelik sorunlar. *Sürekli Tıp Dergisi*, 6 (3), 93-86.

Extended English Summary

Introduction

In the university period, considered as young adulthood, the individual starts to gain independence in many respects by getting out of the periods of childhood and adolescence. The place and the importance of romantic relations cannot be denied during this period. During this period, the person also tries to find the person with whom he/she will live forever. It is stated that in the young adulthood period, being involved in romantic affairs has some positive contributions in terms of individuals' gaining experiences in the domains of business, worldviews and love.

Though, in general, romantic relationships make us feel positive emotions, they can also result in negative emotions and experiences including abuse in some cases. Abuse experienced in romantic relationships; in the broadest sense, refers to the couple's exercising power and control on each other through physical, psychological and sexual repression. Abuse involves the use of physical and sexual violence, threats, intimidation, emotional abuse and economic deprivation. Different types of abuse can coexist in a relationship at the same time. The abuse generally seen in adult relationships can also be observed in the romantic relationships of adolescents and particularly some studies have revealed that abuse initiated in the relationships of young adolescents may continue in their future relationships.

Purpose

The purpose of the current study is to investigate the relationship between the abuse perceived by young adults in their relationships and contact disturbance and self-esteem. Romantic affairs lived in the puberty and in the period of transition from puberty to adolescence are of great importance for the development of individuals. Psychological counselors working in schools and universities can inform young people about and raise their awareness of the abuse experienced in relationships. In this regard, activities to improve self-esteem in young people can be conducted. The results of the current study are believed to offer valuable insights for psychological counselors and researchers working in this field.

Method and Material

In the current study, the relational survey model was used. The relational survey model is used to determine the relationships between variables and predict the potential outcomes. The level of correlation between two or more variables is measured through statistical tests.

Study group

The study group of the current research is comprised of a total of 255 young adults aged 21-35 years old and 182 (71.4%) of them are females and 73 (28.6%) are males. When the relationship statuses of the participants are examined, it is seen that 91 of them do not have a relationship, 67 of them are flirting, 23 are engaged, 72 are married and 2 are divorced.

Data collection tools and Method

The data of the study were collected through the Romantic Relationships Evaluation Scale, the Contact Disturbance Scale and Rosenberg Self-esteem Scale. The data were collected in the 2016-2017 academic year. The scales were administered on a volunteer basis and the researchers went to classes and explained how to complete the scales. Completion of the scales lasted 30 minutes on average.

Data Analysis

The predicted variable of the study is the evaluation of romantic relationship and the predicting variables are gender, contact disturbance and self-esteem. "Being woman" in the gender variable that is a qualitative variable was defined as a dummy variable to investigate its relationship with the perceived abuse in romantic relationships. Prior to the analyses, univariate normal distribution conditions (Kurtosis and skewness), multiple normal distribution prior to

path analysis and co-variance conditions were examined. Prior to the data analysis, four missing data were discarded from the data set. Moreover, for the investigation of the uni-directional values, standardized z scores were examined. A total of 11 observations remaining outside the range of -3 and +3 in their z scores were discarded from the data set. The relationship between the variables of the study was investigated by means of Pearson Correlation coefficient and then in order to determine how much contact disturbance and self-esteem can predict abuse involved in romantic relationships, standard multiple regression analysis was conducted.

Limitations of the study

As the current research was conducted on young adults, it cannot be generalized to different age groups. Moreover, the current study only reflects the culture of the region where the application was conducted. Therefore, it cannot be generalized to other cultures.

Findings

According to the findings of the current study, gender, contact disturbance and self-esteem explain 14% of the total variance of the abuse perceived in the romantic relationship ($R=.372$, $R^2=.139$ $F(6-248) = 6,658$ $p<.01$). T-test results related to the significance of regression coefficients show that self-esteem ($t=-2,566$, $p<.05$) predicts the abuse perceived in romantic relationships in negative direction; gender ($t=-4,019$, $p<.01$) predicts the abuse perceived in romantic relationships in negative direction and contact abuse ($t=2,077$, $p<.05$) positively and significantly predicts the abuse perceived in romantic relationships. Moreover, complete-contact disturbance ($t =1.452$), dependent contact disturbance ($t =.256$) and post-contact disturbance ($t=-.892$) significantly predict the abuse perceived in the romantic relationships. According to the standardized regression coefficients, significant predictors of the abuse perceived in romantic relationships can be presented in order of importance as follows: gender ($\beta =,-243$); self-esteem ($\beta =,-172$) and contact ($\beta =,136$).

The findings obtained from the standard multiple regression analysis can be summarized as follows; while being woman and self-esteem negatively and significantly predicts the abuse perceived in romantic relationships and contact disturbance positively and significantly predict the abuse perceived in romantic relationships, complete-contact, dependent contact and post-contact disturbance do not significantly predict the abuse perceived in romantic relationships. In other words, while the level of abuse perceived by women and people with high self-esteem in romantic relationships decreases, the level of abuse perceived by people with high contact disturbance increases.

Discussion and recommendation

The research findings revealed that the level of abuse perceived by women in romantic relationships significantly lower than that perceived by men. This might be because women know better what the limits are in their relationships and which behaviors can be perceived as acts of abuse. There is a need to explain what kind of behaviors can be perceived as acts of abuse in relationships with the opposite sex particularly in secondary schools, high schools and universities. In the respect, more instruction should be given to students about these issues. Psychological counselors working at schools and universities may focus more on their clients' self-esteem and contact disturbances while working with people subjected to abuse in romantic relationships. Moreover, preventive instructional programs can be developed for high school and university students to establish romantic relationships and activities can be incorporated into these programs to enhance students' self-esteem and reduce their contact disturbances. The current study was conducted on young adults. Similar studies can be carried out on individuals in their early puberty and adults.